

Renhållningsordning

Del 2

Avfallsplan 2021-2025

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
1.1 Syfte	4
1.2 Mål och åtgärder	4
1.2.1 Mål	4
1.2.2 Åtgärder	4
1.2.3 Uppföljning	5
2 Styrmedel	6
3 Juridiska och politiska utgångspunkter	6
3 Bedömning och behov inför framtiden	8
3.1 Investeringar	8
3.2 Arbetsflödenas framtida utveckling	8
4 Beskrivning av förhållanden som påverkar avfallens mängd och sammansättning	8
4.1 Geografi	8
4.2 Befolkning	9
4.3 Näringslivsstruktur	9
5 Avfall som kommunen ansvarar för	10
5.1 Farligt avfall från hushåll	11
5.2 Mat- och restavfall/brännbart avfall från hushåll	11
5.3 Grovavfall från hushåll	12
5.4 Latrin	12
5.5 Slam från enskilda avloppsanläggningar	12
5.6 Fettavskiljarslam	12
5.7 Restavfall till förbränningsanläggning	12
5.8 Trädgårdsavfall till flisning	12
5.9 Träavfall (impregnerat, behandlat och obehandlat)	12
6 Övrigt avfall	13
6.1 Batterier	13
6.2 Bilar	14
6.3 Däck	14
6.4 Elutrustning (inklusive glödlampor och viss belysningsarmatur)	14
6.5 Förpackningar & returpapper	14
6.6 Läkemedel	14
6.7 Återanvändning	14
6.8 Verksamhetens avfall	14
6.9 Avfallsmängder övrigt avfall	15
6.9.1 Förpacknings- och tidningsinsamlingen	15
6.9.2 Återvinningscentralen Forshall Grästorp	15
7 Anläggningar	15
8 Uppföljning av föregående plan	15
8.1 Mål 2012-2020	15
8.2 Uppföljning och utvärdering	16
9 Nedlagda deponier	17
10 Samråd och miljöbedömning	17

10.1 Miljöbedömning.....	17
10.2 Tidigt samråd.....	18
10.2.1 Grästorps kommuns samhällsbyggnadsverksamhet.....	18
10.2.2 Myndigheten för miljö och bygg.....	19
10.2.3 Verksamheter i Grästorp via NSG Näringslivssamverkan Grästorp.....	19
10.3 Samråd.....	19

1 Inledning

Enligt miljöbalken (1998:808) ska varje kommun ha en renhållningsordning med en tillhörande avfallsplan och föreskrifter för avfallshantering. Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om avfall inom kommunen och om kommunens åtgärder för att minska avfallens mängd och farlighet.

Avfallsplanen omfattar allt avfall som uppkommer i Grästorps kommuns geografiska område. Planen inkluderar hanteringen av avfall från enskilda hushåll, företag som bedriver verksamhet i området samt det avfall som producenterna ansvarar för.

1.1 Syfte

Avfallsplanen är ett strategiskt dokument med syfte att styra avfallshanteringen i Grästorps kommun för att minska avfallens mängd och farlighet. Detta för att nå globala, nationella, regionala och kommunala miljömål. Avfallsplanen anger mål och åtgärder för att förebygga att avfall uppstår och för att öka återanvändning och återvinning av det avfall som behöver hanteras.

1.2 Mål och åtgärder

Nedan finns mål och åtgärder beskrivna. Ett mål har valts ut och tre tillhörande åtgärder med aktiviteter som bör genomföras för att målet ska uppnås. Mål och åtgärder fastställs genom denna avfallsplan, men aktiviteterna ses som exempel och kan ändras över tid beroende på arbetets gång och utveckling. Det mål och der åtgärder som har valt förväntas flytta kommunen högre upp i avfallshierarkin. Även nedskräpning förväntas minska då utsorteringsmöjligheterna ökar.

1.2.1 Mål

Att minska avfallens mängd och farlighet i Grästorps kommun.

1.2.2 Åtgärder

Åtgärd 1. Öka möjligheterna för sortering av avfall genom att utveckla återvinningscentralen

Aktivitet

- Utredning
- Genomförande av åtgärder
- Informationsinsats till medborgare, verksamheter och medledare i kommunen efter genomförd åtgärd

Åtgärd 2. Stänga den befintliga jordtippen och anlägga en ny

Aktivitet

- Utredning

- Anlägga en ny jordtipp och stänga den gamla
- Öka möjligheten för sortering på Återvinningscentralen
- Att skapa en deponi för schaktmassor
- Informationsinsats till medborgare, verksamheter och medledare i kommunen efter genomförd åtgärd

Åtgärd 3. Tillhandahålla utsortering av matavfall

Aktivitet

- Genomföra upphandling av ny mäklare
- Informationsinsats till medborgare, verksamheter och medledare i kommunen efter genomförd åtgärd

1.2.3 Uppföljning

Mål – Att minska avfallets mängd och farlighet i Grästorps kommun.

Den övergripande uppföljningen av målet sker när avfallsplanen ska utvärderas i slutet av 2023 genom statistik från Avfall Sverige samt mäklare.

Åtgärd 1. Öka möjligheterna för sortering av avfall genom att utveckla återvinningscentralen.

I investeringsbudget 2020, plan 2021-2022 finns utveckling och förbättring av återvinningscentralen med. När arbetet påbörjas kommer en separat projektplan göras där uppföljning ingår. De aktiviteter som nämns för åtgärden kommer att skrivas med där.

Åtgärd 2. Stänga den befintliga jordtippen och anlägga en ny.

Förvaltningen fick 2020-04-15, (§ 82 kommunstyrelsen) i uppdrag att se över möjligheten till att etablera en ny jordtipp på ny plats inför revidering av översiktsplanen. Samtidigt ska nuvarande jordtipp täckas och avslutas. Detta uppdrag har därmed redan getts och uppföljningen följer den vanliga uppdragsuppföljningen som sker vid förvaltningsberedning varje vecka.

Åtgärd 3. Tillhandahålla utsortering av matavfall

- Uppföljning kommer att ske genom att samhällsbyggnadschef ingår i upphandlingen och därmed kommer medverka vid framtagande av avtal. Uppföljningen sker genom att samhällsbyggnadschef bevakar upphandlingen.

2 Styrmedel

De styrmedel som kommunen planerar att använda för att uppnå målen och genomföra åtgärderna är följande:

- **Renhållningstaxa**
Grästorps kommun har en renhållningstaxa. Denna kan styra mot ökad återvinning och mindre miljöbelastning till följd av transporter i insamlingsledet.
- **Lokala föreskrifter om avfallshantering**
De lokala föreskrifterna om avfallshantering är själva Renhållningsordningen med dess föreskriftsbilagor. Dessa styr avfallshanteringen genom olika bestämmelser och regleringar rörande allt från ansvar, krav på utsortering, emballering och hämtning.
- **Information/kommunikation**
Genom informationsinsatser och kommunikationskampanjer kan både invånare, verksamheter och medledare i kommunen bli mer engagerade i renhållning och därmed ta ett större egenansvar i avfallshanteringen, vilket bör öka utsorteringen av avfall och minska mängden farligt avfall.
- **Tillsyn**
Rutinmässig tillsyn kan fungera som ett styrmedel då det är ett incitament för att följa föreskrifterna och avfallsplanen.
- **Upphandling**
Genom att kravställa exempelvis möjlighet till utsortering av matavfall vid upphandling av ny entreprenör för insamling av **kommunalt avfall**, ökar möjligheterna till att öka utsortering och återanvändning, exempelvis biogas.
- **Fysisk planering:**
I kommunens översiktsplan finns information om avfallshanteringen med. Informationen återger avfallsplanens mål och utmärkning var återvinningscentralen ligger i kommunen.

3 Juridiska och politiska utgångspunkter

De juridiska och politiska utgångspunkterna för avfallsplanen är flera. De som avfallsplanen baseras på är följande:

- FN:s Agenda 2030 (FN:s globala hållbarhetsmål)
- EU:s avfallsdirektiv (2008/98/EG) inkl. avfallshierarkin)
- Miljöbalken (1998:808)

- Avfallsförordningen (2020:614)
- Nationella miljö kvalitetsmålen, 16 stycken som Riksdagen antagit med tillhörande 28 etappmålen som finns inom fem prioriterade områden (begränsad klimatpåverkan, luftföroreningar, farliga ämnen, avfall och biologisk mångfald).
- Den nationella avfallsplanen och avfallsförebyggande programmet 2018–2023 (Naturvårdsverket)
- Västra Götalandsregionens miljömål (Generationsmålet, miljömålen, etappmålen, regionala tilläggsmål)
- Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2017:2)
- Naturvårdsverkets vägledning om kommunal avfallsplanering (Rapport 6760, 2017)
- Naturvårdsverkets handbok med allmänna råd om miljöbedömning av planer och program (2009:1)
- Grästorps kommuns inriktningsdokument 2020-2024- Perspektiv 1 – Samhällsutveckling, Mål 2: Välkomnande miljö för gemenskap och sammanhang

3 Bedömning och behov inför framtiden

Kommunen ser i dagsläget ett behov av att anlägga en ny jordtipp där medborgarna kan lämna organiska massor såsom jord, buskar med mera. Den jordtipp som finns idag nyttjas inte optimalt.

Likaså ses ett behov av en förbättrad återvinningscentral. Kommunen arbetar för att invånarna och verksamheterna ska sortera ut och återvinna mer avfall. För att möjliggöra detta behövs en utveckling av återvinningscentralen. Återvinningsystem och fraktioner har förbättrats och mycket går att göra utifrån dessa nya möjligheter.

På sikt behöver även tillgängligheten förbättras på återvinningscentralen, liksom utseendet och renhållningen av den. Då det kommer att bli dyrare för kommunen att bli av med avfall, speciellt osorterat och farligt avfall, måste bland annat tillgängligheten förbättras för att stödja en ökad sortering och återvinnig.

3.1 Investeringar

Investeringar och ekonomiska resurser behövs för att tillgodose framtida insamlingssystem och anläggningar. Kommunen behöver investera inom området genom att upphandla en ny mäklare för **kommunalt avfall** där matavfall och eventuellt återvinningscentral ingår.

3.2 Arbetsflödenas framtida utveckling

Arbetsflödena förväntas utvecklas och kommunen siktar mot att hamna högre upp i avfallshierarkin. Genom att mer avfall går till kompostering och rötning och mindre mängd avfall går till förbränning och deponi, kan kommunen gå mot en ökad återvinning och återanvändning. För att möjliggöra detta är återvinningscentralen planerad att utvecklas och upphandling för omhändertagande av matavfall pågår.

4 Beskrivning av förhållanden som påverkar avfallets mängd och sammansättning

Nedan följer en beskrivning av olika förhållanden i kommunen som påverkar avfallets mängd och sammansättning. Dessa är bland annat näringslivsstruktur, omfattning av turism, boendestruktur med mera.

4.1 Geografi

Grästorps kommun är en landsbygdskommun belägen mitt i Västra Götaland. Kommunen gränsar till Trollhättan, Lidköping, Vara, Essunga samt Vänersborg. Grästorp har en centralort med en mängd mindre byar runtomkring. En stor andel av kommunen består av landsbygd. 2019 bodde 53,9 % i tätorten Grästorp och 46,1% på landsbygden. Rakt genom kommunen går järnvägen Uddevalla-Borås-Varberg, vilket innebär att det

finns täta anslutningar till Västra stambanan Stockholm-Göteborg och södra delarna av landet via Borås. Flyg till och från Stockholm går från Trollhättan-Vänersborgs flygplats som nås på cirka 20 minuter. Resan till Stockholm tar en timme.

Framförallt erbjuder Grästorp en fantastisk boendemiljö. Ett mycket rikt föreningsliv, stora möjligheter till sport- och fritidsaktiviteter och bra hus- och tomtpriser gör att många väljer att bosätta sig och etablera företag här.

4.2 Befolkning

Till störst del bor invånarna i Grästorp i en- och tvåfamiljshus. Enligt statistik från 2019 (SCB kommuner i siffror – tabeller och fördjupning) ser befolkningen ut enligt följande:

Befolkningsmängd	5 693 st.
Hushåll i en- och tvåfamiljshus	2 066 st.
Hushåll i flerbostadshus	628 st.
Fritidshus	234st.
Folkökning	- 38 personer

*Uppgifter till avfallsplan - Grästorp (2019)

Antal invånare minskade under 2019. I kommunens budget för 2020 uppskattas befolkning att öka de kommande åren enligt följande uppställning:

2020	5700 inv
2021	5715 inv
2020	5725 inv

4.3 Näringslivsstruktur

Grästorps kommun har ett mycket varierat näringsliv med småindustrier, rikt handelsutbud med intressanta och framgångsrika verksamheter, många serviceföretag och en stor mängd jordbruksföretag. De senaste åren har flera kvalificerade IT-företag etablerat sig här och ligger inom sina områden i teknikens absoluta framkant.

De största företagen i kommunen är Linjemontage AB, Ahlsell Sverige AB (Gelia), DataVäxt AB, LOK Industri AB och Axima AB. Utöver dessa är även Grästorps kommun en stor aktör i samhället liksom Hemköp och Ica. Avfallsmängder per företag har ej undersökts men kommunen kan tänkas stå för en av de större avfallsmängderna.

5 Avfall som kommunen ansvarar för

Nedan följer en beskrivning av det avfall som kommunen ansvarar för samt vart det uppkommer, dess insamlingsystem och insamlade mängder.

Kommunen försöker sträva mot att öka utsortering och återanvändning för att på så vis komma högre upp i avfallshierarkin. På återvinningscentralen finns bland annat värddar som hjälper till med utsorteringen av farligt avfall, genom att ett bord finns framställt där farligt avfall kan lämnas på. På så vis underlättar personalen för de besökande att utsortera mer farligt avfall, då de får hjälp med det. Ett annat exempel är att fraktioner för trädgårdsavfall till flisning finns på återvinningscentralen. Genom denna utsortering kan trädgårdsavfall flisas och på så vis även återanvändas och nyttjas för uppvärmning.

I och med den nya avfallsförordningen som trädde i kraft hösten 2020, har kommunen numera en rapporteringsskyldighet till Naturvårdsverket. En gång per år ska uppgifter om det kommunala avfallets vikt lämnas in.

Typ av avfall, år 2019	Mängd, ton
Avfall som kommunen ansvarar för	
Total insamlad mängd avfall (inkl. farligt avfall, slam och annat flytande avfall, exkl. förpackningar)	105 ton och 2157 m ³
Insamlad mängd matavfall för biologisk nedbrytning	0
Insamlad mängd farligt avfall från hushåll	105
Mat- och restavfall/brännbart avfall från hushåll	1065
Grovavfall från hushåll	Ingen data
Mängd insamlat latrin	2030 m ³
Mängd slam från enskilda avloppsanläggningar	97 m ³
Fettavskiljarlam	30 m ³

Omhändertagande av avfallstyper, år 2019	Mängd, ton
Restavfall till förbränningsanläggning	1 065
Trädgårdsavfall till flisning	488 kbm
Impregnerat Träavfall	61
Trädgårdsavfall till central biologisk behandling	Ej i Grästorp.
Brännbart avfall (näringsliv och privatpersoner som lämnar på ÅVC)	382
Deponi, utsorterat	22
Träavfall behandlat	416
Träavfall obehandlat, omålat	102

Källa: Avfall Sverige, Miljörapport 2019, Farnatjänst. Ragnsells STKM 03.

Nyckeltal 2019	Kg per person och år
Mängd förebyggt kommunalt avfall	47kg
Mängd kommunalt avfall som materialåtervinns, exl. rejektmängder	Data saknas
Mängd kommunalt avfall som komposteras, exl. Rejektmängd (trädgårdsavfall, ej matavfall)	Data saknas
Mängd kommunalt avfall som energiåtervinns, exklusive askor som materialåtervinns	Data saknas
Mängs metall som materialåtervinns ur aska från energianläggning	Data saknas
Mängs kommunalt avfall inkl. aska, som används som konstruktionsmaterial	Data saknas
Mängs kommunalt avfall som deponeras, inkl. aska från energiåtervinning	Data saknas
Total mängd kommunalt avfall kg/person och år	47kg

Källa: Avfall Sverige Web.

5.1 Farligt avfall från hushåll

Farligt avfall har farliga eller toxiska egenskaper vilket gör det olämpligt att hantera med annat avfall. Insamling av farligt avfall sker genom Forshalls återvinningscentral. Privatpersoner transporterar själva avfallet dit där det sorteras.

I och med den nya avfallsförordningen har avfallsproducenter, transportörer, insamlare, handlare och mäklare samt behandlare en anteckningsskyldighet när det rör farligt avfall. Med handlare menas den som yrkesmässigt köper och säljer avfall, och med mäklare menas den som yrkesmässigt förmedlar avfall för behandling. Utöver detta har de även en skyldighet att spara anteckningarna samt lämna uppgifter till avfallsregistret som Naturvårdsverket är ansvariga för. Dessa förändrade krav på samtliga aktörer i hela kedjan kommer troligtvis öka kommunens insyn i det farliga avfallets flöde och hantering.

5.2 Mat- och restavfall/brännbart avfall från hushåll

Mat- och restavfall sorteras som brännbart avfall. Avfallet uppkommer i bostaden och slängs i plastpåsar som läggs i uppsamlingskärl eller sopkärl tillhörande fastigheten. Hämtning sker sen av mäklare i huvudsak var fjortonde dag, vilket innebär 26 tömningar per år. ~~Verksamheterna i Grästorp lämnar sitt brännbara avfall på återvinningscentralen.~~ Verksamheternas kommunala avfall uppkommer i verksamheternas personalutrymmen

eller där avfallet passerar ett kök (men ej blandas med animalier). Detta avfall hämtas upp på samma vis som hushållens. Privatpersoner och verksamheter kan även lämna kommunalt avfall på återvinningscentralen.

5.3 Grovavfall från hushåll

Grovavfall är den del av avfallet från hushåll och verksamheter som är så tungt eller skrymmande att det inte lämpar sig att samlas in i säck eller kärl, exempelvis möbler och kylskåp. I Grästorp samlas grovavfall in på Forshalls återvinningscentral där mäklare senare hämtar upp det. Även företagare lämnar grovavfall på återvinningscentralen.

5.4 Latrin

Latrintömning förekommer inte för tillfället i Grästorps kommun men det som samlades in under 2019 hämtades upp på plats vid fastigheten.

5.5 Slam från enskilda avloppsanläggningar

I Grästorp har många fastigheter de senaste åren anslutit sig till kommunalt vatten, fiber och avlopp. För tillfället så har ungefär mellan 500-1000 fastigheter enskilt avlopp. Siffran är svår att uppskatta mer exakt då flera mäklare finns på marknaden, dock hör cirka hälften till en och samma mäklare. Tömning sker minst en gång per år.

5.6 Fettavskiljarslam

I kommunen finns sex stycken fettavskiljare. Dessa finns på Centralskolan, Lunneviskolan, Vårdcentralen, Tre Älgar (vårdshus), Ambjörnsgården och Äventyret (förskolor). De fyra förstnämnda har tömning fyra gånger per år, medan de två förskolorna har tömning två gånger per år. Kommunen har upphandlat mäklare som sköter detta.

5.7 Restavfall till förbränningsanläggning

Se Mat- och restavfall/brännbart avfall från hushåll.

5.8 Trädgårdsavfall till flisning

Trädgårdsavfall uppkommer som det låter, i olika fastigheters trädgårdar. Allt från ris och grenar kan privatpersonerna åka och lämna på Forshalls återvinningscentral där mäklare hämtar upp det för flisning.

5.9 Träavfall (impregnerat, behandlat och obehandlat)

Impregnerat, behandlat och obehandlat trä uppstår både hos privatpersoner och hos verksamheter och kommun. Avfallet uppstår bland annat när en privatperson renoverar sitt hus, i snickeriverksamhet och när kommunen genomför projekt såsom renovering av fastigheter. Insamlingen av samtliga träavfall sker genom att det lämnas på återvinningscentralen där mäklare transporterar det vidare.

6 Övrigt avfall

Övrigt avfall innefattar avfall inom producentansvar och avfall som faller utanför detta, såsom verksamheters avfall. Kommunen försöker sträva mot att öka utsortering och återanvändning för att på så vis komma högre upp i avfallshierarkin. En behandlingsmetod som kan beskrivas är återanvändning av metall. Kommunen har gett småföretagare möjlighet att lämna mindre mängder sorterat avfall, där metall ingår, på återvinningscentralen. Genom denna möjlighet arbetar kommunen enligt avfallshierarkins metoder, då en prioritering görs där materialåtervinning valts men också främjats.

Vid framtagandet av målen och åtgärderna i avfallsplanen togs även övrigt avfall med. En bättre återvinningscentral och jordtipp kommer påverka även produktgrupperna inom producentansvaret, då förutsättningarna till att sortera ut avfall kommer att förbättras och därmed förhoppningsvis öka utsorteringen. För avfallet som förpacknings- och tidningsinsamlingen har hand om ser kommunen att insamlingen fungerar bra. Återvinningsstationerna anses vara bra placerade då de ligger strategiskt belägna och de hålls rena vilket tyder på att sorteringen fungerar. Därmed ser kommunen att det nuvarande systemet fungerar bra och inga ytterligare åtgärder under de kommande åren behöver göras, utan de nuvarande kommer att bestå. Kommunen har regelbunden översikt av stationerna och arbetsmarknadsenheten bistår om någon station blir nedskräpad och behöver iordningställas.

Sveriges kommuner ansvarar för insamling och hantering av kommunalt avfall, förutom de avfallsfraktioner som omfattas av producentansvar.

I Sverige är omfattar det lagstiftade producentansvaret åtta produktgrupper som är:

- Batterier
- Bilar
- Däck
- Elutrustning (inklusive glödlampor och viss belysningsarmatur)
- Förpackningar
- Returpapper
- Läkemedel
- (Radioaktiva produkter och herrelösa strålkällor. Strålsäkerhetsmyndigheten)

6.1 Batterier

Kasserade bärbara batterier lämnas in vid Forshalls återvinningscentral eller vid återvinningsstationerna vid Ica Supermarket, Hemköp, Kommunens hus vid Rönnevägen och Flakeberg. Kärl finns även vid Gulf.

6.2 Bilar

Bilar för skrotning lämnas till bilskrot. I Grästorps kommun finns för tillfället en bilskrot, men fler finns i de närliggande kommunerna.

6.3 Däck

Utslitna däck lämnas till auktoriserad däckverkstad. I Grästorp finns flera auktoriserade däckverkstäder.

6.4 Elutrustning (inklusive glödlampor och viss belysningsarmatur)

Samtliga belysningskällor och elutrustning lämnas vid återvinningscentralen.

6.5 Förpackningar & returpapper

Bolagen Returkartong, Metall Kretsen, Svensk GlasÅtervinning, Plastkretsen och Pressretur äger gemensamt Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) som sköter insamlingen av wellpapp/kartong, plast, metall, glas och tidningar. Deras insamlingsstationer är de återvinningsstationer som finns vid Ica Supermarket, Hemköp, kommunens hus vid Rönnvägen och Flakeberg.

6.6 Läkemedel

Överblivna läkemedel ska lämnas till apoteket i kommunens hus.

6.7 Återanvändning

Vad gäller återanvändning av returmaterial, så används det sociala företaget Kooperativet Lärkan, vilka hämtar upp föremål som de sen säljer i kooperativets lokaler. På så vis möjliggörs återanvändning.

6.8 Verksamheters avfall

~~Kommunen ansvarar inte för näringslivsverksamheters avfall.~~ Kommunen ansvarar enbart för verksamheters kommunala avfall, resterande avfall ansvarar verksamheterna själva för. Grästorps kommun har dock valt att bidra till att underlätta för framförallt småföretagarna i kommunen att återvinna sitt avfall, genom att erbjuda dem möjlighet att lämna små mängder sorterat avfall, mot en skälig kostnad på återvinningscentralen.

Då avfallet läggs i samma fraktioner som övriga som lämnar avfall på återvinningscentralen, finns enbart en siffra på verksamheters avfall och det är brännbart avfall, 381 510 ton 2019. Men denna innefattar därmed även privatpersoners avfall.

6.9 Avfallsmängder övrigt avfall

I Grästorps kommun kan glas, papper, plast, metall och returpapper lämnas både på återvinningsstationerna och på återvinningscentralen.

6.9.1 Förpacknings- och tidningsinsamlingen

Glas	Papper	Plast	Metall	Tidningar
38,29	13,57	7,23	1,77	30,96

(* Förpacknings- och tidningsinsamlingen statistik Grästorp 2019)

6.9.2 Återvinningscentralen Forshall Grästorp

Glas	Pappers- förpackningar	Plast	Metall	Returpapper	Elavfall	Bärbara batterier
218	77	41	10	176	88	2,4

(* Avfall Sverige, producentansvar 2019)

7 Anläggningar

Det finns fyra återvinningsstationer i Grästorps kommun. Tre i Grästorps samhälle samt en i Flakeberg. Dessutom finns det en återvinningscentral i Forshall strax utanför Grästorps tätort. Samtliga av dessa återvinningsstationer och återvinningscentral ses som nödvändiga för att förebygga och hantera avfall i kommunen. Både det avfall som kommunen har ansvar för och det som kommunen inte är ansvarig för.

Återvinningscentralen behöver dock utvecklas för att bättre kunna ta emot olika sorters avfall, med exempelvis anläggning av ramper och fler fraktioner. TFI som kommunen inte ansvar för upplevs fungera bra och kommunen är nöjda. Områdena vid TFI hålls rent och sorteringen verkar ske korrekt.

8 Uppföljning av föregående plan

8.1 Mål 2012-2020

Kommunen hade följande mål för 2012-2020:

1. Börja samla in bioavfall för produktion av biogas under år 2012. Genom att hushållen sorterar ut bioavfallet och lägger det i en separat soppåse så kan det biologiska avfallet delas upp från restavfallet på behandlingsanläggningen. Bioavfallet kan sedan rötas för att bli biogas och gödsel.
2. Förbättra återvinningscentralen (ÅVC);
  - Öka tillgängligheten på ÅVC.

- Skapa en försortering på ÅVC där saker kan skänkas som andra får nytta av. Vinsterna för miljön blir stora då nyttillverkning och transporter minskas. Att återanvända och minska avfallet står högst upp i den avfallstrappa som EU använder sig av i sitt ramdirektiv för avfallshantering.
  - En förbättrad skyltning och fler informationstavlor skapar bättre förutsättningar för att avfallet styrs till rätt behållare eller plats.
3. Förbättra insamling av farligt avfall. Insamling av farligt avfall kommer att förbättras genom förbättrade insamlingssystem. Mindre insamlingsbehållare kan placeras ut på strategiska platser som underlättar återvinningen av mindre mängder farligt avfall som småelektronik, belysningsmaterial, batterier, smink etc. Ambitionen är att förbättra avgiftningen av avfallet genom informationsmaterial om avfallshanteringen och även hur man bäst gör sig av med det farliga avfallet.
  4. Genom samverkan med grannkommunerna och gemensam upphandling av avfallsentreprenaden kan Grästorps kommun få en bättre och/eller billigare avfallsinsamling. Syftet är även att effektivisera hämtningen genom att entreprenören inte är begränsad av kommungränser då de lägger upp ruttplaneringen. Detta kommer att ske när grannkommunernas avtal går ut dock tidigast år 2014.
  5. Informationsåtgärder kommer att genomföras till invånare, företag, organisationer och kommunal verksamhet.

8.2 Uppföljning och utvärdering

1. Kommunen har börjat samla in bioavfall för produktion av biogas och arbetet pågick en period men när en ny upphandling genomfördes, vann en entreprenör som inte klarade av att utsortera bioavfall på grund av tekniska problem.

En ny upphandling är nu aktuell under 2020 och kravet om hantering av bioavfall för rötning till biogas och gödsel kommer att kravsättas som ska-krav då detta inom kort blir ett lagstadgat krav.

2. En förbättring av återvinningscentralen (ÅVC) har skett succesivt under perioden.
  - Tillgängligheten har ökat på ÅVC genom att bland annat öppettiderna har utökats med en kväll till i veckan.
  - Försortering för möjlighet till skänkning har testats under en kortare period men nackdelarna är många. Kommuner har haft problem med att stödligor tar sig in på området och bråk och slagsmål uppstår, vilket fick kommunen att se till alternativa lösningar. Grästorps kommun valde istället möjligheten till återanvändning och skänkning genom ett socialt företag, Kooperativet Lärkan, som hämtar upp föremålen och sen säljer dem i kooperativets lokaler. På så vis möjliggörs återanvändning.
  - Skyltar på ÅVC har successivt bytts ut under perioden.

3. Kommuner har ej valt att utöka återvinningsstationerna runt om i samhället med fler behållare förutom små kärl för batterier. Att inte sätta upp fler kärl för andra avfall har medvetet varit ett val som kommunen har gjort, då sorteringen inte sker korrekt. Avfall blandas exempelvis ihop och läggs i fel kärl. Därav har en annan metod valts. På ÅVC finns istället värden som arbetar på plats som hjälper personer att återvinna farligt avfall. Personer som kommer till ÅVC kan ställa det farliga avfallet på ett bord som värden sedan tar emot och sorterar korrekt.
4. Som nämndes tidigare pågår just nu en upphandling av avfallsentreprenad. Tidigare har kommunen drivit arbetet i egen regi, men nu 2020 kommer upphandling påbörjas.
5. Informationsåtgärder har inte genomförts. Behovet har inte setts som stort då bland annat kommunens invånare verkar veta vart de ska sortera sitt avfall.

Analys och slutsats

Måluppfyllelsen av de 5 målen och delmålen är blandade. Mål 1 hade genomförts men avbröts på grund av en ny upphandling, där tekniska problem uppstod. Mål 4 som också berör upphandling är påbörjad men inte genomförd ännu. Mål 2 har genomförts helt och hållet. Mål 3 har genomförts i den omfattning som sågs motiverad. Slutligen har mål 5 inte genomförts.

9 Nedlagda deponier

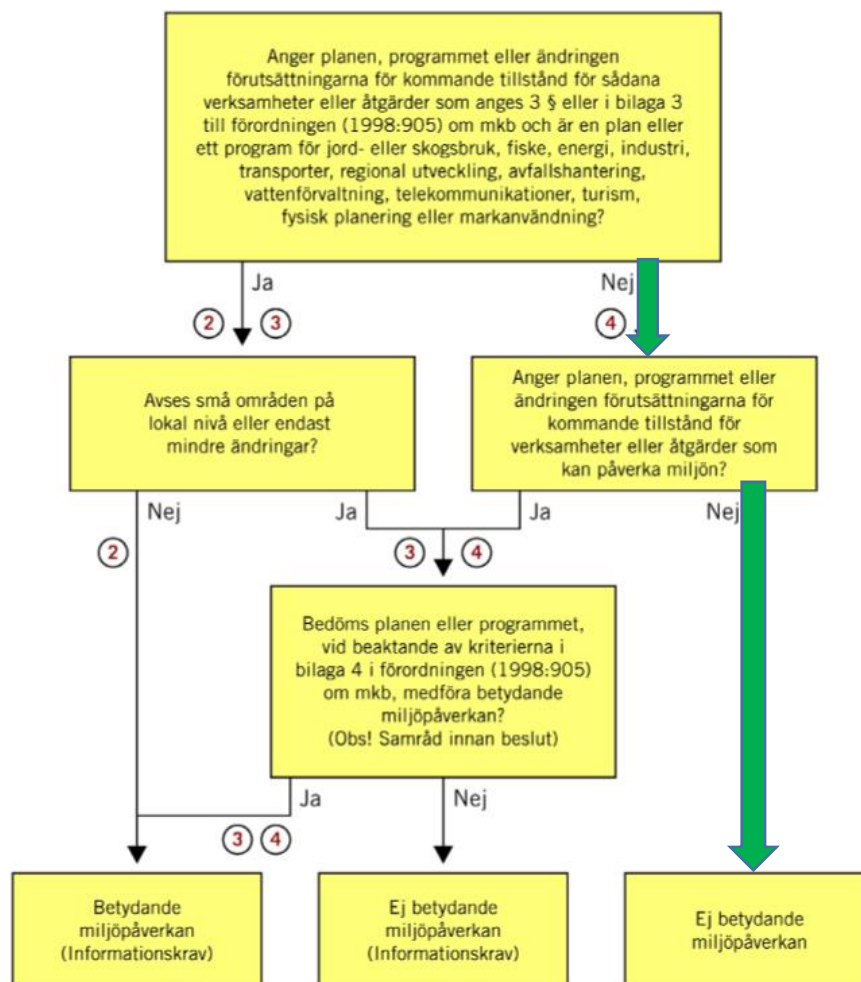
Grästorps kommun har inga nedlagda deponier.

10 Samråd och miljöbedömning

10.1 Miljöbedömning

En miljöbedömning visar på om en plan kommer att ha betydande miljöpåverkan eller inte. Bedömningen görs genom att svara på ett antal frågor enligt Naturvårdsverkets Handbok med allmänna råd om miljöbedömning av planer och program (Naturvårdsverket 2009:1)

Frågorna illustreras i följande modell där de gröna pilarna visar kommunens svar:

Efter att ha svarat på dessa frågor anses renhållningsordningen och avfallsplanen ej ha en betydande miljöpåverkan. Dock ses dessa styrdokument generellt ha en positiv påverkan på miljön. Att arbeta för att minska avfallens mängd och farlighet kommer förhoppningsvis ha en positiv påverkan på miljön i Grästorp, då det kommer minska avfallens mängd och farlighet.

10.2 Tidigt samråd

Förutom det formella samrådet ska även ett tidigt samråd genomföras vilket innebär att kommunikation med fastighetsinnehavare och myndigheter ska ske även under framtagandet av renhållningsordningen. Ej bara vid slutskedet.

10.2.1 Grästorps kommuns samhällsbyggnadsverksamhet

Flera möten har skett med samhällsbyggnadsverksamheten under framtagandets gång där både samhällsbyggnadschef och driftchef har medverkat. Kommunens nuvarande

styrdokument har gått igenom och SKR:s förslag till föreskrifter har legat till grund för själva renhållningsordningen. Mål- och åtgärder för renhållningen har gemensamt tagits fram med samhällsbyggnadsverksamheten och med inspel från företagare och fastighetsägare.

10.2.2 Myndigheten för miljö och bygg

Ett mail gick ut till förvaltningen för att få in synpunkter inför själva framtagandet av en ny renhållningsordning och avfallsplan. Inga synpunkter inkom då det var svårt att ha konkreta råd så tidigt i processen.

10.2.3 Verksamheter i Grästorp via NSG Näringslivssamverkan Grästorp

Det tidiga samrådet genomfördes även med NSG- Näringslivssamverkan Grästorp. NSG är en ideell förening vilken driver näringslivsarbetet i kommunen och ses som en bra plattform för det tidiga samrådet då kommunens företag och fastighetsägare ingår i denna samverkan.

Ett informationsbrev gick ut via NSG till alla verksamheter i Grästorp. Brevet innehöll information om att en ny renhållningsordning och avfallsplan skulle tas fram och att kommunen ville veta företagarnas syn på tänkbara mål och åtgärder.

Några dagar efter att informationen hade gått ut, skickades en enkät till samtliga, där nio svar inkom.

Frågorna som ställdes på det tidiga samrådet via enkät var:

- Hur kan vi tillsammans minska avfallsmängden/mängden sopor i Grästorp?
- Vilka mål och aktiviteter tycker du vi kan ha för de kommande 4 åren?
- Hur kan vi öka återanvändningen av olika produkter såsom möbler, inredning osv?

Efter enkätsvaren hade inkommit så gick de igenom. Förslagen jämfördes med kommunens behov inför framtiden och en jämkning skedde. Detta resulterade i avfallsplanens mål och åtgärder.

10.3 Samråd

Enligt 42§ 15kap. i miljöbalken (1998:808) ska kommunen på lämpligt sätt och skälig omfattning samråda med de fastighetsinnehavare och myndigheter som kan ha ett väsentligt intresse. Kommunen ska också ställa ut förslagen för granskning under minst fyra veckor.

Kommunstyrelsen beslutade **DATUM** att ställa ut renhållningsordning och avfallsplan under fyra veckor plus en dag **DATUM** samt samtidigt skicka dem på samråd till följande fastighetsägare och myndigheter:

- Övriga nämnder i Grästorps kommun
- Länsstyrelsen Västra Götaland
- Samtliga verksamheter (innefattande företag och fastighetsägare) i kommunen via Näringslivssamverkan Grästorp
- Nuvarande mäklare: Ragnsells, Farmatjänst och Stena Recykling